

LURTARARNIR OG ELIS

TÍÐINDASKRIV HVURVU Í **RÚGVUNI** AV **LURTAYNSKJUM**, SUM KOMU GJØGNUM **FAXIÐ**, OG SUM **FÓLKSINS** RØDD GJØRDIST **HANN** HÁLVAVEGNA **SÁLARFRØÐINGURIN**, SUM **FÓLK** VILDU **TOSA** VIÐ, TÁ **RINGAST** STÓÐ TIL. **TRUSSUR** OG FERÐSLUSKELTI **HAVA** VERIÐ KARMAR UM **BRØV** TIL HANSARA, MEN **FRAM** UM ALT, SO HEVUR **ELIS** VERIÐ **MAÐURIN** HJÁ **LURTARUNUM**, SUM HANN Í GÓÐ **20** ÁR **UNDIRHELT** MEST SUM HVØNN **GERANDISMORGUN**

ÚTVARP

Jákup Mørk
jakup@sosialurin.fo

Eingin ivi er um, at Elis Poulsen telist millum fólkakærastu útvarpsvertirnar, sum vit eiga her á landi. Hetta status vann hann sær fyrst og fremst gjøgnum mongu árini, har hann var morgun-røddin, og við »lurtararnir og vit« og »máltráðnum« stóð hann fyri sendingum, sum veruliga fingur fastatøkur í fólkinum.

Tíðindi hvurvu

Mest av øllum var tað ein roynd, sum eydnaðist við eitt brak, tá røddin hjá Elis við eitt gjørdist eitt føroyskt útvarpshitt.

– Sjálv sendingin, har lurtararnir kundu ynskja sær eitt lag, hevði nøkur ár á baki, áðrenn eg nakran tíð kom í nánd av mikrofónini. Hetta var tá mest ein lítill ynskiløta, har verturin las upp, at nú var ein lurtari, sum ynskti sær tað og tað lagið. Eg gjørdist summarferiuavloysari fyri Kára Olsen í 1990, og sjálvur helt eg, at konseptið væl kundi bera meira, greiðir Elis frá.

– Fyrst og fremst helt eg, at brøvini væl kundu siga onkra søgu, og sum eina roynd setti eg meg at skriva eini 2-3 brøv til sendingina. Og eg haldi, at eg eisini fekk konuna at skriva okkurt brævið. Men tað skuldi vísa seg, at tað var nóg mikið við einum av slagnum.

Longu dagin eftir komu hópatala brøv sendandi inn, og tað stóð skjótt greitt, at vit her veruliga høvdu rakt ein tørv.

Summferiustarvið gjørdist óvæntað langt, tá Kári Olsen breyt sær beinið, og áðrenn hann hevði givið sær far um tað, var Elis ein útvarpsrødd, sum fólk vildu hoyra.

– Fyri meg var hetta fantastiska stuttligt. Men hetta skapti so eisini sínar trupulleikar. Hetta var jú í tíðini áðrenn teldupostur var uppfunnin, og tí var faxið álitið, tá um ráddi útlendsk tíðindi. Her hevði Útvarpið fastar avtalur um at fáa sent tíðinda-telegrammir og avísklipp, tá mál, ið kundi hava føroyskan áhuga, vóru á skránni. Men faxið var nú um at drukna í lurtaraynskjum. Talan var veruliga um ynski í sekkjavís, og tú kanst ætla, at tey á tíðindadeildini vóru alt annað enn fegin, tá okkurt týðningarmikið telegramm onkra ferðina av óvart var endað í rúgvuni við lurtaraynskjum.

– Og tað kravdi eisini sítt at sortera. Umframt faxið, sum sjálvandi koyrði stútt, kom posturin klokkan 8, og longu klokkan 9 skuldi eg í luftina. Tíðin rakk í meðal til eini níggju lurtaraynski, og tí var ikki hugsingar um at fáa meira enn ein brotpart við. Hetta fekk eg eisini at hoyra av og á, tá eg møtti fólki, sum vóru heldur ónøgd um, at teirra lurtaraynskið ongan tíð kom við. Men hetta var ein partur av succés'ini, heldur Elis.

Gjordi mun í kreppuni

Konseptið við at fáa lurtarararnar at skriva inn, varð viðkað nøkur ár seinni, tá Máltráðurin eisini kom. Nú bar eisini til at tosa við útvarpsvertin, og fyri Elis sjálvan var talan her um nakrar framúr góðar løtur, sum tó eisini høvdu sín prís.

– Tú skalt hugsa um, at hetta var í ringastu krepputíð. Tað gjørdi partvíst, at tað vóru fleiri, sum høvdu nógva tíð við hús, og tí eisini høvdu stundir at skriva. Og tað sama gjørdi seg galdandi, tá tað ráddi um at tosa. Í fleiri førum kendi eg tað, sum var eg eitt slag av troyst hjá hesum fólki, og á tann hátt gjørdist hetta meira enn bara ein sending hjá mær. Eg føldi tað veruliga, sum hevði eg eina missión við hesum, og eg eri sannførdur um, at sendingin veruliga hevði ein samfelagsleiklut hesi árin.

– Sjálvur havi eg eisini havt mínar truplu upplivingar. Eg mist ein beiggja blaðungur. Eg hevði verið gjøgnum arbeiðsloysi, og eg hevði eisini havt drúgvu sjúkralegu. So eg hevði onkrar royndir, sum gjørdi, at eg visti, hvussu tú tosar við fólk, sum hava slíkar trupulleikar í gerandisdegnum. Í øllum førum visti eg, hvat tey ikki tíndu at hoyra, og í stóran mun ráddi einamest um at lurta. Og tað kundi eisini vera trupult at koma við rætta svarinum. T.d. tá ein lurtari ta einu ferðina greiddi frá, at hann júst hevði mist konuna. Onkursvegna var tað kanska, sum gloymdu fólk, at tey

tosaðu beinleiðis í útvarpinum, og tað tók eg í øllum førum sum tekin um, at sambandið til lurtaran var sera gott og persónligt.

– Men tað kundi eisini gerast ov nógv til tíðir. Eitt er, at tað í lötum kann verða tungt at rúma øllum, um tú áhaldani tosar við fólk, sum hava tað trupult. Og har kanska júst hendan samrøðan er hæddarpunktið á degnum.

– Annað er, at fleiri uppfataðu meg sum ein persón, sum tey altíð kundu tosa við, og tí vóru fleiri, sum ringdu til mín privat. Konan arbeiðir sum lækna-skrivari, og tí var ikki hugsingar um at toga stikkið úr telefonini, og meira enn ta einu ferðina kom fyrri, at fólk ringdu á miðjari nátt, tí tey høvdu tørv á at tosa við onkran. Og tá tú kennir teg sum eitt slag av troyst, so ber ikki til bara at venda teimum í horninum, sigur Elis.

Skrivaðu í trussur

Kreppan hæsaði spakuliga av í Føroyum, og eisini hjá Elis merktist hetta.

– Tað vóru framvegis nógva, sum skrivaðu og ringdu inn, men tað var heilt greitt, at tað nú vóru stuttligu søgurnar, sum fyltu meira. Fíggarliga vóru nógva, sum høvdu tað betri, og nú visti tað seg eisini, at uppfinnsemið vaks, tá brøv vórðu send inn. Hetta hekk kanska eisini saman við, at tað framvegis var trupult at fáa brøvini við, tí nøgdin var ikki minkað stórvegis. Og tá tú í eini handavend skalt finna tey